

Gminy jako spadkobiercy - jakie gmina ma obowiązki i możliwości związane z dziedziczeniem, kiedy warto rozpocząć postępowanie spadkowe z własnej inicjatywy, jakie są szanse na pozyskanie w ten sposób dodatkowych dochodów dla gminy?

Wideoszkolenie skierowane do urzędników prowadzących postępowania spadkowe w gminie - najczęściej w wydziałach zajmujących się egzekucją podatkową

Uwaga! Jakże obowiązki ma Gmina w związku z dziedziczeniem?

Zapraszamy na videoszkolenie, którego celem jest omówienie obowiązków spoczywających na gminie, związanych z prowadzeniem postępowania spadkowego. Podczas videoszkolenia wyjaśnimy jakie są gminne obowiązki związane z dziedziczeniem: na co zwrócić szczególną uwagę kiedy gminy jako spadkobiercy nie wywiązują się prawidłowo z części praw i obowiązków związanych z dziedziczeniem, jak uniknąć przy kontroli NIK nieprawidłowości. Co z tzw. uśpionymi kontami bankowymi, jaki jest czas oczekiwania gminy na sporządzenie spisu inwentarza przez komornika sądowego? Poruszone zostaną również inne problematyczne kwestie występujące podczas tego postępowania. Każdy z uczestników videoszkolenia otrzyma prezentację oraz wzory dokumentów, które dostarczą niezbędną wiedzę przy przeprowadzeniu rzetelnego zgodnego z wytycznymi oraz prawem postępowania spadkowego w gminie.

W programie m.in.:

- Jak wygląda zdolność do dziedziczenia, przyczyny niezgodności dziedziczenia oraz szczególne uprawnienia i uregulowania?
- Wzmoczone kontrole NIK – co może zostać skontrolowane? Jak przygotować się do kontroli, na co zwrócić szczególną uwagę?
- Co powinna zawierać treść o przyjęciu lub odrzuceniu spadku? Jak wyglądają aspekty procesowe przy stwierdzeniu nabycia spadku? Jak zabezpieczyć spadek oraz sporządzić spis inwentarza?
- Omówienie autorskiego schematu postępowania z zawiadomieniami z banków
- Jak korzystać z różnych rejestrów publicznych i niepublicznych w celu ustalenia składników majątkowych spadku?
- Jak przeprowadzić postępowanie spadkowe w myśl najważniejszych przepisów z Księgi czwartej (Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny)? Jakże przepisy są najskuteczniejsze?
- Przyjęcie lub odrzucenie spadku: terminy oraz skutki. Co w przypadku braku możliwości odwołania oświadczenia?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- wniosek o stwierdzenie nabycia spadku z ustawy;
- wniosek o sporządzenie spisu inwentarza;
- wykaz inwentarza;
- pozostałe pisma zmierzające do zakończenia sprawy dotyczącej dziedziczenia przez gminy.

Szczegółowy program szkolenia:

1) Kontrola NIK a postępowanie spadkowe - co zostanie skontrolowane, zgodnie z planem pracy Najwyższej Izby Kontroli

- Jak przygotować się do kontroli?
- Za co odpowiada urzędnik?
- Jakie konsekwencje mogą zostać wyciągnięte przy stwierdzeniu nieprawidłowości?
- W jaki sposób przygotować dokumenty do kontroli?
- Kiedy można posądzić gminę o niegospodarność?
- Wzmoczone kontrole NIK - co może zostać skontrolowane? Jak przygotować się do kontroli?

2) Skuteczne postępowanie spadkowe - jak je przeprowadzić?

- Z jakich narzędzi najlepiej skorzystać, aby znaleźć spadkobierców?
- Jak długo czekamy na odpowiedź z Ministerstwa odnośnie spadkobierców?
- Czy jeśli gmina ma dostęp do programu Źródło to może sama sprawdzić te dane, które są w tym wniosku?
- Jeżeli mamy inf. z Banku o uśpionych rachunkach bankowych to czy możemy o tym poinformować potencjalnych spadkodawców?
- Co jeśli adres wskazany z informacji z banku z naszej gminy nie zamieszkiwał zmarły, a według ewidencji ludności tak to czy występujemy do innej gminy żeby się upewnić?
- Czy możemy poinformować inną gminę o informacji z banku o środkach na koncie ze istnieją i że mogą oni dziedziczyć bo od któregoś roku zmarły już nie zamieszkuje (a do naszej gminy przyszła informacja z banku)?
- Co w sytuacji, gdy Gmina zwróciła się o udostępnienie dokumentu do rejestru spadkowego, a otrzymano odpowiedź, że ze względu na RODO takiej informacji nie można nam udzielić?
- Czy gmina ma interes prawny jako potencjalny spadkobierca z art. 935 k.c. w złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku (na rzecz spadkobiercy ustalonego przez sąd, niekoniecznie na rzecz gminy), w sytuacji gdy dzieci spadkodawcy żyją, ale brak jest informacji o tym czy przyjęły spadek lub odrzuciły?
- Jeśli nie ma postanowienia przez sąd o stwierdzeniu nabycia spadku, a znajdujemy w e-lud potencjalnych odbiorców i nie ma oświadczeń o odrzuceniu to co z takimi informacjami z banku czy można zamknąć sprawę na podstawie danych odnalezionych w e-lud?
- A co zrobić gdy Sąd wydał postanowienie o nabyciu spadku przez Gminę, a niedawno dopiero ujawniła się osoba, która może być potencjalnym spadkobiercą (syn zmarłych). Wcześniej nie wiedział o śmierci rodziców bo mieszkał za granicą a korespondencja była kierowana na niewłaściwy (nieaktualny) adres??
- Co jeśli Gmina dowie się o istnieniu nowych spadkobierców po upływie roku od wydania postanowienia spadkowego, to sąd właściwie zawsze odrzuci wniosek o zmianę?
- Co jeśli banki podają tylko imię i nazwisko, a nie ma peselu, aby zidentyfikować dokładny adres?
- Jak przeprowadzić postępowanie spadkowe w myśl najważniejszych przepisów z Księgi czwartej (Ustawa

z dnia 23 kwietnia 1964 roku - Kodeks cywilny)? Jakie przepisy są najskuteczniejsze?

- Gdzie zaczyna się odpowiedzialność gminy za długi spadkowe? Jaka jest odpowiedzialność urzędników? Jak postępować z dłużnikami?
- Czym charakteryzuje się spis inwentarza, a czym wykaz inwentarza? Kiedy je wykonujemy? Jaką odpowiedzialność ponosi urzędnik za nierzetelny wykaz? Kto może wyciągnąć konsekwencje?
- Czy dobrą praktyką jest przejmowanie środków z rachunku bankowego na podstawie postanowienia przed spisem inwentarza?
- Bank lub inna instytucja finansowa inicjuje wszczęcie postępowania spadkowego, dziedziczy z ustawy gmina - czy na etapie sporządzania spisu inwentarza gmina powinna wystąpić do Banku z pytaniem czy zmarły posiada na jego rzecz zobowiązania, gdy bank sam nie zgłasza się do Gminy?
- Kiedy Gmina powinna ująć w księgach rachunkowych nabyty lokal w drodze spadkobrania przed spisem inwentarza czy po?
- Czy na wezwanie komornika możemy dostarczyć adresy uczestników postępowania spadkowego pozyskanych z akt sądowych (przy spisie inwentarza)?
- Czy możemy nie być spadkobiercą, a ponieśliśmy koszty w przypadku wniosku inwentarza czy wówczas też może być niegospodarność z ust. o fin. publ.?
- Co jeśli nie ma spisu inwentarza jeszcze, a jest postanowienie sądu o stwierdzenie spadku i jest lokal mieszkalny w aktywach i ruchomości (składniki majątku), które nie są wycenione w spisie bo nie ma jeszcze spisu, co z ewidencją tych składników-jakie wartości czy wówczas sami na podstawie wartości godziwej, czy rynkowej to robimy, czy powołujemy rzeczoznawcę przed spisem, które to działania powodują dodatkowe koszty?
- Jeżeli wierzyciel ma tytuł wykonawczy na spadkobiercę, gmina jest na etapie przystąpienia do spisu inwentarza - czy wierzyciel przy współpracy z komornikiem może Gminie zająć konta?
- Jakie obowiązki spoczywają na gminie, w związku z rozliczeniem spadku? W jaki sposób dokonać takich rozliczeń w myśl przepisów?
- Nabycie spadku przez jednostkę samorządową - nowa forma wygaśnięcia zobowiązania podatkowego
- W jaki sposób poszukiwać masy spadkowej? Jaki sposób jest najbardziej efektywny?
- Wszczęcie postępowania nieprocesowego przez gminy. W jaki sposób rozpocząć? Jakie obowiązki ma gmina? Czy jest to skuteczne?
- Udostępnienie przez organ administracyjny na wniosek instytucji finansowej danych osobowych potencjalnych spadkobierców dłużnika, a nowe przepisy na temat ochrony danych osobowych. Co się zmieni? Czy będzie łatwiej pozyskać dane, czy trudniej?
- Przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Czy jest to opłacalne? W jakim przypadku stosować? Jak ma się to do postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku bądź aktu poświadczenia dziedziczenia?
- Odpowiedzialność za długi spadkowe w świetle nowelizacji Kodeksu cywilnego. Do jakiej kwoty gmina odpowiada? Czy zawsze odpowiada gmina, czy może odpowiadać urzędnik? Czy jest jakiś sposób aby nie przejmować długów?
- Stwierdzenie nabycia spadku na podstawie testamentu po osobie zamieszkałej za granicą. Jak

problemy możemy napotkać? Jak sobie z nimi poradzić? Omówienie skutecznego postępowania w takim przypadku

- Wykaz inwentarza a nowa instytucja prawa spadkowego. Czy czekają nas ważne zmiany? W jaki sposób podejść do zagadnienia by nie mieć problemów w czasie kontroli?
- W jaki sposób stwierdzić nabycie spadku na wniosek organu? Jakie obowiązki nakładane są na gminę w trakcie postępowania?
- Nabycie nieruchomości w drodze spadkobrania. Jaki wniosek powinien wyjść ze strony gminy? W jaki sposób przeprowadzić to postępowanie najefektywniej?
- Konsekwencje nowelizacji Kodeksu cywilnego w zakresie prawa spadkowego. Najważniejsze zmiany. Jakie obowiązki spadają na gminę?
- Dział spadku a odpowiedzialność za długi spadkowe spadkodawcy ponoszona przez spadkobierców
- W jaki sposób dziedziczyć spadki po za granicami kraju? Do kogo na samym początku powinniśmy się skierować? Jak działa Europejskie prawo spadkowe? Nowe zasady dziedziczenia transgranicznego a przeprowadzenie postępowania, czy coś się zmienia?
- Umowa o dział spadku obejmującego nieruchomość

3) Jak poszukiwać masy spadkowej? W jaki sposób uzyskiwać dane osobowe od innych instytucji? Często pojawiające się pytania i sytuacje problemowe

- Jak poszukiwać aktywnie masy spadkowej?
- Jak uregulować status prawny, gdy potencjalny spadkobierca przebywa w zakładzie psychiatrycznym i nie jest ubezwłasnowolniony?
- Co zrobić, gdy bank odmawia bądź nie informuje nas o poszukiwanych przez nas danych? Czy gmina może domagać się od banku jakiegoś zadośćuczynienia? Jakich dokładnie danych gmina powinna wymagać?
- Jakich danych możemy wymagać od banku, w myśl nowej ustawy o ochronie danych osobowych?
- Najlepsze sposoby szukania masy spadkowej. Jakie sposoby są najbardziej wydajne, gdzie informacji jest najwięcej i jak ich poszukiwać w świetle nowej ustawy o ochronie danych osobowych?
- Dziedziczenie przez gminę prawa do spółdzielczego lokalu we współwłasności. Jak rozpatrywać taki przypadek? Jaka ustawa jest nadrzędna przy określaniu dziedziczenia spółdzielczego lokalu we współwłasności? Czy spółdzielnia może zablokować ruchy gminy? Jeśli, tak to w jaki sposób temu przeciwdziałać?
- Jak sobie radzą z problemami spadkowymi inne gminy? W jakim systemie działają? Które rozwiązania są najskuteczniejsze?
- Wszystko o postępowaniu egzekucyjnym, jak najszybciej je przeprowadzić, czy są jakieś alternatywy? Jeżeli tak jaką drogę wybrać?
- Jak uzyskiwać informacje o osobie zmarłej, w myśl nowej ustawy o ochronie danych osobowych?
- Poszukiwanie danych osobowych osób żyjących – gdzie najłatwiej je znaleźć? Jak najłatwiej dotrzeć do takich danych? Czy inne organy gminy mają prawo nam je udostępnić?

- Wyznaczenie kuratora w postępowaniu spadkowym – czy są jakieś szybsze metody? Do kogo się z tym zwrócić, jak zacząć?
- Jak przyspieszyć poszukiwanie następców prawnych? Gdzie szukać? Przydatne narzędzia. Co w przypadku, gdy spadkobierca przyznaje się, że ma rodzeństwo, jednak mówi, że nie udostępni ich danych? Czy gmina ma jakieś narzędzia prawne, by wymusić na spadkobiercy informacje? Czy leży to w kompetencjach sądów?
- Co zrobić, gdy aktywa przewyższają pasywa? Do jakiej wysokości gmina odpowiada swoim majątkiem w przypadku długu?
- Co zrobić, gdy dłużnik zmarł w trakcie postępowania sądowego, a jego dobra zostały przekazane na rzecz gminy?
- Jak rozpocząć sprawę spadkową? Czy powinien się tym zająć dział podatkowy, czy regulacji stanów prawnych nieruchomości? Który dział zostanie obwiniony za niepodjęcie sprawy spadkowej?
- Co zrobić w sytuacji, gdy właściciel działki dzierżawił działkę i wyprowadził się do innej gminy. W trakcie zmarł i właściciel i dzierżawca działki. Która gmina powinna zająć się postępowaniem spadkowym jeśli zmarł zarówno właściciel jak i dzierżawca działki? Jak odzyskać taką działkę na rzecz gminy z której pochodził właściciel. Na jakim etapie administracyjnym powinien pojawić się kontakt między gminami? Kto może udzielić wsparcia w sporze ?
- Jakie obowiązki ma gmina po upływie pięciu lat od zawieszenia postępowania? Kto może wyciągnąć konsekwencje w stosunku do Gminy? Na jakim poziomie zostaną one wyciągnięte?
- W jaki sposób skłonić potencjalnych spadkobierców do zajęcia się sprawą spadku? Jakich informacji można im udzielić?
- W jaki sposób uregulować status prawny, gdy potencjalny spadkobierca jest w zakładzie psychiatrycznym ale nie jest ubezwłasnowolniony. Jakie podjąć kroki z poziomu gminy?
- Jeżeli dana jednostka ma jedynie długi, a nie ma żadnych aktywów i nie można ustalić żadnych spadkobierców, czy gmina przejmuje całość długu, czy może odpowiadać tylko do jakiegoś poziomu? Jeżeli nie, czy istnieje jakiś sposób, aby nie nabywać tych długów?
- Co jeżeli spadkobierców nie można ściągnąć do danego miasta czy gminy, czy jest jakaś możliwość prawna aby ich przymusić w celu oświadczenia podatkowego?
- Gdzie znaleźć dowody zrzeczenia się spadku? W jaki sposób ustalić czy jedna osoba czy wszyscy spadkobiercy zrzekli się spadku? Czy istnieje szansa aby spadkobierca spisał zrzeczenie z notariuszem?
- Strach przed odpowiedzialnością własną – co w przypadku gdy nie uda się ustalić spadkobiercy? Czy pominięty spadkobierca ma możliwość prawną zaskarżyć urzędnika, który do niego nie dotarł? Gdzie kończy się odpowiedzialność gminy a zaczyna sądowa?
- Wzory pism: wezwanie do sądu, zawiadomienie do spadkobierców, przydatne pisma, które ułatwią codzienną pracę w tym sektorze
- Zlecenie spisu inwentarza komornikowi. Czy jest to skuteczne? Czy istnieje jakaś alternatywna ścieżka? Co gmina może zrobić w tej sprawie?
- Problem spadkobrania a problem wierzytelności? Na jakich dwóch osiach należy je rozpatrywać aby szybko zamknąć sprawę?

- Zawiadomienia z banków. Jakie problemy możemy napotkać? Jak sobie z nimi radzić?
- Sprawy spadkowe a rachunkowość w urzędzie gminy. Czy należy zabezpieczyć środki na spłatę zobowiązań spadkowych? Jak to zrobić?
- Ewidencja majątku spadkowego. Jaką wartość należy przyjmować w ewidencji środków trwałych? Czy można zmieniać wartość środków wskazanych w spisie inwentarza?
- Regulacje wewnętrzne w sprawach spadków. Czy powoływać akty wewnętrzne? Czy mogą pomóc w codziennej pracy urzędnika?
- Omówienie autorskiego schematu postępowania z zawiadomieniami z banków
- Jak korzystać z różnych rejestrów publicznych i niepublicznych w celu ustalenia składników majątkowych spadku?

Prowadzący:

Paulina Rękawek - Muchajer - pracownik samorządowy w Urzędzie Miasta Poznania. W przeszłości członek Zespołu Radców Prawnych zajmujący się szeroko pojętym postępowaniem sądowym, w tym postępowaniami spadkowymi. Obecnie koordynator ds. spadków przy Wydziale Finansowym UMP. Szkoleniowiec w zakresie prawa pracy i prawa administracyjnego w szkole policealnej. Ukończyła studia prawnicze w Wyższej Szkole Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu i obroniła pracę magisterską z prawa cywilnego na temat „Prawnego i moralnego statusu nasciturusa”.

Terminy i szkolenia

Data: 22 lutego 2021 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną